

Kielce, dnia 19 kwietnia 2012 r.

WK-60.70.2011.1757.2012

Pan Grzegorz Szewczyk
Dyrektor Gimnazjum
im. Jana Pawła II
w Rakowie

Wystąpienie pokontrolne

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) przeprowadziła w okresie od 15 do 30 listopada 2011 roku problemową kontrolę gospodarki finansowej Gimnazjum im. Jana Pawła II w Rakowie za okres od 1 stycznia 2010 roku do dnia zakończenia kontroli. Protokół kontroli omówiono i podpisano 27 lutego 2012 r.

W wyniku kontroli stwierdzono niżej opisane nieprawidłowości i uchybienia, które powstały na skutek nie przestrzegania obowiązujących przepisów prawa przez osoby odpowiedzialne za gospodarkę finansową Gimnazjum.

Przedstawiając ustalenia kontroli Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o ich wykorzystanie celem usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości poprzez realizację niżej przedstawionych wniosków pokontrolnych oraz podjęcie innych niezbędnych działań w celu niedopuszczenia do powstania podobnych nieprawidłowości w dalszej działalności jednostki.

1. W 2010 roku zdarzenia gospodarcze dotyczące wszystkich szkół z terenu Gminy Raków, w tym Gimnazjum, ujmowane były we wspólnych urządzeniach księgowych, co stanowi naruszenie art. 4 ust. 1 i 2 oraz art. 13 w związku z art. 3 ust. 1 pkt 1 i art. 2 ust. 1 pkt 4 lit a) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) na podstawie których każda jednostka obowiązana jest stosować przyjęte zasady (politykę) rachunkowości, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy, a zdarzenia, w tym operacje gospodarcze, ujmować w księgach rachunkowych i wykazać w sprawozdaniu finansowym zgodnie z ich treścią ekonomiczną. Każda zatem jednostka, w znaczeniu określonym przez przytoczone wyżej przepisy ustawy o rachunkowości, musi prowadzić odrębne księgi rachunkowe.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Gimnazjum.

Wniosek pokontrolny Nr 1

1.1 Zaprowadzić oraz prowadzić w sposób prawidłowy i kompletny księgi rachunkowe dla Gimnazjum w Rakowie, o których mowa w przepisach art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.),

tj. dziennik, konta księgi głównej, konta ksiąg pomocniczych, zestawienia obrotów i sald kont księgi głównej oraz zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych.

1.2 Zdarzenia (operacje) gospodarcze dotyczące Gimnazjum ujmować w odrębnych urządzeniach księgowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, rzetelnie i jasno przedstawiając sytuację majątkową i finansową oraz wynik finansowy jednostki, stosownie do art. 4 ust. 1 i ust. 2 w związku z art. 3 ust. 1 pkt. 1 i art. 2 ust. 1 pkt. 4 lit. a) ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

2. W dokumentacji opisującej przyjęte zasady rachunkowości wprowadzonej nie określono opisu systemu informatycznego służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, co narusza art. 10 ust. 3 lit. c) ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Ponadto w księgach rachunkowych Gimnazjum dokonywano zapisów operacji gospodarczych na kontach 014, 130/1, 130/2, 222, 400/1, 700, 997 nie wprowadzonych do zakładowego planu kont jednostki, co narusza art. art. 10 ust. 3 lit. a) ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Gimnazjum.

Wniosek pokontrolny Nr 1

2.1 Uzupełnić dokumentację opisującą przyjęte zasady prowadzenia rachunkowości, przez:

- ujęcie w zakładowym planie kont wszystkich stosowanych kont i ustalenie przyjętych zasad klasyfikacji zdarzeń na tych kontach,
- sporządzenie opisu systemu informatycznego służącego do prowadzenia ksiąg rachunkowych, zawierającego wykaz programów, procedur lub funkcji, w zależności od struktury oprogramowania, wraz z opisem algorytmów i parametrów oraz programowych zasad ochrony danych, w tym w szczególności metod zabezpieczenia dostępu do danych i systemu ich przetwarzania, a ponadto określenie wersji oprogramowania i daty rozpoczęcia jego eksploatacji,

stosownie do art. 10 ust. 1 pkt 3 i ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

2.2 Zapisów operacji gospodarczych występujących w jednostce dokonywać na kontach przewidzianych do stosowania w zakładowym planie kont, w związku z art. 4 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

3. Zapisy księgowe w księgach rachunkowych nie pozwalają na jednoznaczne ich powiązanie z dowodami księgowymi. Dowody księgowe nie były oznaczone faktyczną pozycją księgowania, w związku z czym udokumentowanie zapisów nie pozwala na identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych. W kolumnie pozycja wpisywano ten sam numer dla kilku lub kilkunastu zapisów księgowych. Stwierdzona nieprawidłowość narusza art. 23 ust. 4 oraz art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.). Ponadto zapisy księgowe nie zawierały numeru dowodu

księgowego stanowiącego podstawę zapisu księgowego oraz jego daty jeśli różniła się ona od daty dokonania operacji, co narusza art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy o rachunkowości.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 3

3.1 Zapisów księgowych dokonywać w sposób zapewniający identyfikację dowodów i sposobu ich zapisania w księgach rachunkowych na wszystkich etapach przetwarzania danych oraz umożliwiający ich jednoznaczne powiązanie ze sprawdzonymi i zatwierdzonymi dowodami księgowymi, stosownie do art. 23 ust. 4 i art. 24 ust. 4 pkt 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

3.2 W zapisach księgowych zawierać numer dowodu księgowego stanowiącego podstawę zapisu księgowego oraz jego datę jeżeli różni się ona od daty dokonania operacji, stosownie do art. 23 ust. 2 pkt 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.

4. Na dzień 31.12.2011 roku nie sporządzono zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych, co narusza art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.) zgodnie z którym, co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządza się zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 4

Co najmniej na dzień zamknięcia ksiąg rachunkowych sporządzać zestawienia sald kont ksiąg pomocniczych, stosownie do art. 18 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 z późn. zm.).

5. W bilansie Gimnazjum sporządzonym na dzień 31 grudnia 2010 roku wykazano dane niezgodnie z treścią ekonomiczną, w aktywach w pozycji A.II.1.3 – „Urządzenia techniczne i maszyny” nie wykazano kwoty 18.875,01 zł, natomiast w pozycji A.II.1.5 „Inne środki trwałe” wykazano kwotę 44.140,98 zł, zamiast kwoty 25.265,97 zł. Nieprawidłowość narusza art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Gimnazjum.

Wniosek pokontrolny Nr 5

Zdarzenia ujmować w księgach rachunkowych i wykazywać w sprawozdaniach finansowych zgodnie z ich treścią ekonomiczną, stosownie do art. 4 ust. 2 ustawy z dnia 29 września 1994 o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.).

6. W 2010 roku obsługę bankową Gimnazjum im. Jana Pawła II w Rakowie prowadził Bank Spółdzielczy w Szydłowie Oddział w Rakowie, na podstawie umowy Nr 70047193-

37011-101/Gimnazjum Raków z dnia 16 lipca 2009 roku zawartej na czas nieoznaczony. Zawarcie w/w umowy na czas nieokreślony stanowi naruszenie art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych.

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Dyrektor Gimnazjum.

Wniosek pokontrolny Nr 6

6.1 Rozwiązać umowę zawartą na czas nieokreślony na bankową obsługę jednostki.

6.2 Z bankiem wybranym do bankowej obsługi budżetu Gminy Raków zawrzeć umowę o prowadzenie rachunków bankowych na czas oznaczony, zgodnie z art. 142 ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 roku Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.), mając na względzie postanowienia określone w ust. 2 - 3 tego artykułu w związku z art. 264 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

7. W 2010 roku pracownik Gimnazjum zatrudniony na stanowisku intendenta przyjmował od uczniów wpłaty z tytułu żywienia na stołówce szkolnej. Wpłaty dokumentowano kwitariuszami przychodowymi wystawianymi na każdego ucznia dokonującego wpłaty, a następnie dokonywano odprowadzenia zebranej gotówki na rachunek bankowy. Pomimo wystąpienia operacji kasowych w związku przyjmowaniem wpłat gotówkowych nie sporządzano raportów kasowych dokumentujących przebieg tych operacji oraz nie ujmowano tych zdarzeń w księgach rachunkowych koncie 101 „Kasa” w korespondencji z właściwymi kontami. Nieprawidłowość stanowi naruszenie art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 101 określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Gimnazjum.

Wniosek pokontrolny Nr 7

7.1 Wszystkie występujące w jednostce operacje kasowe dotyczące wpłat i wypłat gotówką ujmować w księgach rachunkowych w tym samym dniu, w którym zostały dokonane - na koncie 101 „Kasa”, stosownie do art. 4 ust. 2 i art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 z późn. zm.) oraz zasad funkcjonowania konta 101 „Kasa”, określonych w załączniku Nr 3 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861)

7.2 Sporządzać dowody księgowe stanowiące podstawę zapisu w księgach rachunkowych – raporty kasowe, stosownie do art. 20 ust. 2 pkt 3 ustawy o rachunkowości.

7.3 Określić procedury dokumentowania operacji związanych z przyjmowaniem wpłat gotówkowych i sporządzania dokumentów stanowiących podstawę zapisu w księgach rachunkowych celem zapewnienia rzetelnego, bezbłędnego i bieżącego prowadzenia ksiąg, mając na uwadze przepisy art. 68 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.).

8. Gimnazjum nie posiadało odrębnego rachunku bankowego do gromadzenia środków zakładowego funduszu świadczeń socjalnych. Nieprawidłowość narusza art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponosi Dyrektor Gimnazjum.

Wniosek pokontrolny Nr 8

Środki zakładowego funduszu świadczeń socjalnych gromadzić na odrębnym rachunku bankowym, stosownie do art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 4 marca 1994 roku o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych (Dz. U. z 1996 r. Nr 70, poz. 335 z późn. zm.).

9. W podstawie naliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego za 2010 rok uwzględniono wypłacone pracownikowi wynagrodzenie za czas korzystania z urlopu okolicznościowego oraz urlopu z tytułu sprawowania opieki nad dzieckiem do lat 14, z których pracownica korzystała na podstawie art. 188 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 roku Kodeks pracy. Uwzględnienie wynagrodzenia za w/w dni do podstawy wymiaru dodatkowego wynagrodzenia rocznego narusza art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.), w związku z § 6 pkt 4 i § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.).

Natomiast do podstawy wymiaru dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wliczono dodatku stażowego w pełnej wysokości lecz pomniejszono go o kwotę dodatku przypadającego na dni zwolnienia lekarskiego wypłaconego pracownikowi za miesiąc, w którym korzystał on ze zwolnienia lekarskiego, co narusza art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej.

Odpowiedzialność za nieprawidłowość ponoszą Inspektor ds. kadr i płac oraz Dyrektor Gimnazjum

Wniosek pokontrolny Nr 9

9.1 Do podstawy obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego nie wliczać wynagrodzenia za czas usprawiedliwionej nieobecności w pracy (np. urlopy okolicznościowe i z tytułu opieki nad dzieckiem do lat 14), przysługujących na podstawie § 6 pkt 4, w związku z § 14 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 8 stycznia 1997 roku

w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop (Dz. U. Nr 2, poz. 14 z późn. zm.), zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników jednostek sfery budżetowej (Dz. U. Nr 160, poz. 1080 z późn. zm.).

9.2 Pracownikom korzystającym z usprawiedliwionej nieobecności pomniejszać podstawę obliczenia dodatkowego wynagrodzenia rocznego o wynagrodzenie za czas tej nieobecności, obliczone jak wynagrodzenie urlopowe, dzieląc podstawę wymiaru przez liczbę godzin, w czasie których pracownik wykonywał pracę w okresie, z którego została ustalona ta podstawa, a następnie mnożąc tak ustalone wynagrodzenie za jedną godzinę pracy przez liczbę godzin, jakie pracownik przepracowałby w czasie nieobecności w ramach normalnego czasu pracy, zgodnie z obowiązującym go rozkładem czasu pracy, gdyby w tym czasie pracował, zgodnie z § 9 ust. 1 w/w rozporządzenia w sprawie szczegółowych zasad udzielania urlopu wypoczynkowego, ustalania i wypłacania wynagrodzenia za czas urlopu oraz ekwiwalentu pieniężnego za urlop, w związku z § 5 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 29 maja 1996 roku w sprawie sposobu ustalania wynagrodzenia w okresie niewykonywania pracy oraz wynagrodzenia stanowiącego podstawę obliczania odszkodowań, odpraw, dodatków wyrównawczych do wynagrodzenia oraz innych należności przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz. U. Nr 62, poz. 289 z późn. zm.).

9.3 Dodatek za wieloletnią pracę przysługujący pracownikowi samorządowemu za dni usprawiedliwionej nieobecności w pracy, za które otrzymuje wynagrodzenie (np. z powodu choroby, zwolnień od pracy na podstawie przepisów art. 37 i 188 Kodeksu pracy, rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 15 maja 1996 r. w sprawie usprawiedliwiania nieobecności w pracy oraz udzielania pracownikom zwolnień od pracy, (Dz.U. Nr 60, poz. 281) jak i za dni nieobecności w pracy z powodu niezdolności do pracy wskutek choroby albo konieczności osobistego sprawowania opieki nad dzieckiem lub chorym członkiem rodziny, za które pracownik otrzymuje z tego tytułu zasiłek z ubezpieczenia społecznego - w całości uwzględniać w podstawie wymiaru dodatkowego wynagrodzenia rocznego, stosownie do art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 12 grudnia 1997 roku o dodatkowym wynagrodzeniu rocznym dla pracowników sfery budżetowej.

10. W 2010 roku nie prowadzono ewidencji planu finansowego wydatków na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, co narusza zasady funkcjonowania tego konta, określone w załączniku Nr 2 do Rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 z późn. zm.).

Odpowiedzialność za stwierdzoną nieprawidłowość ponosi Skarbnik Gminy.

Wniosek pokontrolny Nr 10

Plan finansowy wydatków i jego zmiany ujmować na koncie 980 „Plan finansowy wydatków budżetowych”, stosownie do postanowień Załącznika Nr 3 Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 5 lipca 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów

kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. Nr 128, poz. 861).

Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach na podstawie art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz. U. z 2001 r. Nr 55, poz. 577 z późn. zm.) oczekuje od Pana Dyrektora zawiadomienia o wykonaniu wniosków pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia.

Do wniosków zawartych w wystąpieniu służy prawo złożenia zastrzeżeń na podstawie art. 9 ust. 3 i ust. 4 przedmiotowej ustawy do tutejszego Kolegium, za pośrednictwem Prezesa Izby, w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego. W przypadku skorzystania z powyższego uprawnienia prosimy o złożenie zastrzeżeń także w formie elektronicznej na adres wkgf@kielce.rio.gov.pl.

ZASTĘPCA PREZESA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
w Kielcach
/-/
mgr Zbigniew Rękas

Do wiadomości:

Wójt Gminy Raków